

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 035450 24 Uvp
Banja Luka, 10.03.2026. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Darka Stamenića i Nermene Sadiković, članova vijeća, uz učešće Mire Mačkić zapisničara, u upravnom sporu po tužbi D. L. vlasnika s.p. „[...]“ B., [...], zastupan po punomoćniku Draganu Stijaku advokatu iz Banjaluke, ulica Novice Cerovića 34 (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj FDZ-5210/23 od 24.10.2023. godine, tuženog JU „Javnog Fonda za dječiju zaštitu“ Republike Srpske, Bijeljina, ulica Jermenska 1a, u predmetu povraćaja u pređašnje stanje, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 035450 23 U od 16.05.2024. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj 10.03.2026. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Tužilac se odbija sa zahtjevom za nadoknadu troškova sastava zahtjeva u iznosu od 1.316,25 KM.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba tužioca podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kao i zahtjev za nadoknadu troškova upravnog spora u iznosu od 877,50 KM. Tim aktom je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske, Filijala Banjaluka broj FBL-630-38312/23 od 04.08.2023. godine, kojim je odbačen kao nedopušten prijedlog tužioca za povraćaj u pređašnje stanje u predmetu ostvarivanja prava na refundaciju naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva radnice D. J..

U obrazloženju pobijane presude nižestepeni sud se pozvao na odredbe člana 91 stav 1 do 3, člana 92 stav 1 i 3, člana 93 stav 1 i 3, člana 94 stav 1 i 2 i člana 95 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), te odredbu člana 28 stav 1 i 2 Zakona o dječjoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 114/17, 122/18, 107/19, 119/21 i 112/23, u daljem tekstu: Zakon o dječjoj zaštiti). Smatra da stranka može tražiti povraćaj u pređašnje stanje samo ukoliko je u toku upravnog postupka propustila izvršenje neke radnje vezane za rok, ali ne i u slučaju propuštanja zakonom predviđenog roka za podnošenje zahtjeva radi ostvarivanja nekog prava o kojem se odlučuje u upravnom postupku. Tako je prvostepeni organ pravilno zaključkom odbacio prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje kao nedopušten, jer se ne radi o propuštanju neke procesne radnje vezane za rok, već je propušten rok propisan odredbom člana 28 stav 2 Zakona o dječjoj zaštiti. Prema, rješenju tužioca broj 1/23 od 06.01.2023. godine, porodiljsko odsustvo za D. J. (radnica tužioca) započelo je 08.01.2023. godine, dok je rok za podnošenje zahtjeva za refundaciju neto plate isplaćene radnici tužioca za vrijeme porodiljskog

odsustva u trajanju od 6 mjeseci istekao 08.07.2023. godine, tako da se radi o materijalno-pravnom, a ne procesno-pravnom roku. Propuštanjem roka iz odredbe člana 28 stav 2 Zakona o dječjoj zaštiti, tužilac je izgubio pravo na refundaciju, pri čemu se propuštanje materijalno-pravnog roka ne može otkloniti podnošenjem prijedloga za povraćaj u pređašnje stanje, jer je isti institut procesnog prava, odnosno ZOUP, pa je neosnovano pozivanje tužioca na primjenu odredbe člana 91 stav 3 ZOUP. Zaključio je da na odlučivanje nije od uticaja ni pozivanje tužioca na komentar Zakona o opštem upravnom postupku Republike Srbije iz 1994. godine, jer sud nije vezan stavovima na koje ukazuje tužilac, odnosno propisima druge države. Iz navedenih razloga, nižestepeni sud je odlučio kao u izreci pobijane presude.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac osporava pobijanu presudu u smislu odredbe člana 35 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zbog povrede zakona, drugog propisa ili opšteg akta ili zbog povrede propisa o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari. Smatra da u konkretnom slučaju postoje zakonom propisani uslovi da se dozvoli povraćaj u pređašnje stanje, koji je odbačen zaključkom prvostepenog organa, s obzirom da je podnesak predao sa 3 dana zakašnjenja, tako da je ispunjen uslov iz odredbe člana 91 stav 3 ZOUP. Mišljenja je da se povraćaj u pređašnje stanje i preduzimanje određene procesne radnje ne može usloviti ili ograničiti dodatnim uslovima propisanim drugim zakonom, pa tako ni materijalno-pravnim rokom iz odredbe člana 28 stav 2 Zakona o dječjoj zaštiti, već isključivo odredbama ZOUP. Ukazao je da nižestepeni sud pobijanom presudom pogrešno zaključuje da se propuštanje materijalno-pravnog roka ne može otkloniti prijedlogom za povraćaj u pređašnje stanje, bez obzira na odredbu člana 91 stav 3 ZOUP, koja ne pravi razliku između materijalnog i procesnog prava, tako da nije bilo osnova da se prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje odbaci, a zatim pobijanom presudom neosnovano odbije tužba za poništenje osporenog akta. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači, tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi ili da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje, uz nadoknadu troškova spora.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je prvostepenim zaključkom pravilno odbačen prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje kao nedopušten, s obzirom da se ne radi o propuštanju neke procesne radnje vezane za rok, već je propušten materijalno-pravni rok propisan odredbom člana 28 stav 2 Zakona o dječjoj zaštiti, tako da je pobijana presuda pravilna i zakonita. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, kao i spise predmeta upravnog postupka i upravnog spora, na osnovu odredbe člana 39 ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizlazi da je tužilac 11.07.2023. godine, podnio zahtjev za refundaciju naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva radnice J. D., koji je odbačen zaključkom prvostepenog organa broj FBL-630-33875/23 od 04.08.2023. godine, kao neblagovremen, a istog dana je podnio prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje. Prvostepenim zaključkom je odbačen kao nedopušten prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje, a isti je u žalbenom postupku potvrđen osporenim aktom. Pobijanom presudom je održan na snazi osporeni akt iz razloga koji su navedeni u uvodnom dijelu obrazloženja ove presude.

Pobijana presuda je pravilna.

Odredbom člana 91 stav 1 ZOUP je propisano da će se stranci koja je iz opravdanih razloga propustila da u roku izvrši neku radnju postupka, pa je usljed tog propuštanja isključena od vršenja te radnje, dozvoliće se po njenom prijedlogu, povraćaj u pređašnje stanje.

Odredbom člana 28 stav 1 Zakona o dječjoj zaštiti je propisano da pravo na refundaciju naknade plate ima korisnik prava koji redovno uplaćuje doprinose za dječju zaštitu za sve obveznike doprinosa u posljednjih godinu dana prije počinjanja korišćenja porodijskog odsustva, kao i za vrijeme njegovog korišćenja, a stavom 2 istog člana je propisano da se zahtjev za priznavanje prava na refundaciju naknade plate podnosi se u roku od šest mjeseci od dana počinjanja korišćenja porodijskog odsustva uz dokaz o uplaćenim doprinosima, dok je stavom 6 istog člana propisano da protekom roka iz stava 2 i 4 ovog člana korisnik prava gubi pravo na refundaciju.

Prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje je dozvoljen samo ako je stranka iz opravdanih razloga propustila da u roku izvrši neku radnju postupka, pa je usljed tog propuštanja isključena od vršenja te radnje, ali ne i u slučaju propuštanja zakonom propisanog roka za podnošenje zahtjeva, radi ostvarivanja prava o kojem se odlučuje u upravnom postupku.

Uzimajući u obzir sadržaj prethodno citiranih zakonskih odredaba, potpuno je jasno da se povraćaj u pređašnje stanje može dozvoliti samo u slučaju kada je stranka propustila preduzeti neku procesnu radnju, propuštanjem koje bi došla u situaciju da bude isključena od vršenja te radnje, pa stoga nisu osnovani navodi tužioca da u situaciji kada je propustio da u roku od šest mjeseci od dana počinjanja korišćenja porodijskog odsustva uz dokaz o uplaćenim doprinosima, podnese zahtjev za refundaciju naknade plate iz odredbe člana 28 stav 2 Zakona o dječjoj zaštiti, ima mogućnost da podnese prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje.

Dakle, povraćaj u pređašnje stanje se može tražiti samo u pogledu procesno-pravnih prekluzivnih rokova, ali ne i u pogledu materijalno-pravnih prekluzivnih rokova, kako to pravilno zaključuju nižestepeni sud i tuženi, iz razloga što ZOUP povraćaj u pređašnje stanje predviđa samo u vezi procesno-pravnog, a ne i materijalno-pravnog roka.

Kako ni ostali navodi zahtjeva nisu od uticaja na pravilnost odlučivanja nižestepenog suda, jer je isti dao valjane i argumentovane razloge u pobijanoj presudi, po ocjeni ovog suda nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti sadržan u odredbi člana 35 stav 2 ZUS, tako da se zahtjev odbija, na osnovu odredbe člana 40 stav 1 istog zakona.

Budući da je tužilac odbijen sa zahtjevom, to mu shodno odredbi člana 6 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 63/11) po načelu argumentum a contrario, ne pripadaju troškovi upravnog spora, pa je zahtjev za nadoknadu troškova upravnog spora odbijen kao neosnovan.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Svjetlana Knežević

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić